

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการเลี้ยงนกกระทาเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่เริ่มได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าการเลี้ยงนกกระทาจะไม่แพร่หลายเท่ากับการเลี้ยงไก่และเป็ดก็ตาม แต่ก็เริ่มมีผู้นิยมเลี้ยงเป็นอาชีพหรือกึ่งอาชีพมากขึ้น เพราะการเลี้ยงนกกระทาใช้เงินทุนน้อย แต่ให้ผลตอบแทนกลับคืนมาเร็วกว่าสัตว์ชนิดอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะนกกระทามีชีวิตรอดสั้น เริ่มให้ไข่เมื่ออายุโดยเฉลี่ย 42 วัน โตเต็มที่เมื่ออายุ 50 วัน ไข่ที่ได้รับการผสมพันธุ์ใช้เวลา 16-19 วันในการฟักออกเป็นตัว รวมถึงการที่นกกระทามีความทนทานต่อโรคค่อนข้างสูง ต้องการโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ใหญ่โตนัก ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อย และในปีหนึ่งนกกระทาตัวเมียอาจให้ไข่ได้ราว 300 ฟอง หรือมากกว่านั้น อีกทั้งปัจจุบันมีผู้นิยมบริโภคไข่และเนื้อนกกระทาเพิ่มมากขึ้นด้วย โดยจะสังเกตได้จากการที่มีไข่และเนื้อนกกระทาขายตามตลาดสดทั่วไป และยังมีการส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศอีกด้วย เช่น ประเทศฮ่องกง ประเทศสิงคโปร์ ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น ส่งผลให้มีช่องทางจำหน่ายทั้งในลักษณะของการขายปลีก และการขายส่ง ทำให้การเลี้ยงนกกระทาเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจทั้งที่จะทำเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ทำการศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกกระทาในจังหวัดแพร่ เนื่องจากในจังหวัดแพร่มีจำนวนนกกระทา 4,352 ตัว¹ จัดอยู่ในอันดับที่ 4 ของภาคเหนือตอนบน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 1 - 1

ตารางที่ 1 - 1 ตารางแสดงสถิติจำนวนประชากรสัตว์ปีกในประเทศไทย ของภาคเหนือตอนบน

ลำดับที่	จังหวัด	จำนวนนกกระทา (ตัว)
1	เชียงใหม่	27,143
2	เชียงราย	16,368
3	พะเยา	4,515
4	แพร่	4,352
5	ลำปาง	4,200
6	ลำพูน	4,200
7	น่าน	981
8	แม่ฮ่องสอน	-

¹ กรมปศุสัตว์. 2546. “สถิติจำนวนประชากรสัตว์ปีกในประเทศไทย ณ วันที่ 1 มกราคม 2546”. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.dld.go.th>. (9 ตุลาคม 2547)

โดยเน้นทำการศึกษาในฟาร์มที่มีการเลี้ยงนกกระทาตั้งแต่ 1,000 ตัวขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายไข่และเนื้อนกกระทา ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลแก่เกษตรกรและผู้ที่สนใจข้อมูลทางด้านต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกกระทา เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางการประกอบการตัดสินใจในการเลี้ยงนกกระทาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกกระทา ในจังหวัดแพร่

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้จะศึกษาเฉพาะการเลี้ยงนกกระทาของฟาร์มที่มีการเลี้ยงนกกระทาตั้งแต่ 1,000 ตัวขึ้นไป ใน 3 อำเภอของจังหวัดแพร่ ได้แก่ อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย อำเภอร้องกวาง จำนวนทั้งสิ้น 7 ฟาร์ม ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงนกกระทา และคิดเป็นร้อยละ 85 ของจำนวนนกกระทาทั้งหมด รายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 – 2

ตารางที่ 1-2 ตารางแสดงรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับนกกระทาของจังหวัดแพร่ในปี 2547

ลำดับที่	อำเภอ	เกษตรกรผู้เลี้ยง นกกระทา (ราย)	จำนวนนกกระทา (ตัว)
1	เมืองแพร่	2	324
2	สูงเม่น	5	4,105
3	เด่นชัย	4	2,811
4	สอง	-	-
5	ร้องกวาง	3	2,522
6	ลอง	1	120
7	วังชิ้น	-	-
8	หนองม่วงไข่	-	-
รวม		15	9,882

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่

วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

ในการศึกษาได้มีการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

โดยการใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์เจ้าของฟาร์มเลี้ยงนกกระทาที่มีการเลี้ยงนกกระทาตั้งแต่ 1,000 ตัวขึ้นไป โดยอาศัยแบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ ผลตอบแทน โดยใช้วิธีจุดคุ้มทุน วิธีระยะเวลาคืนทุน วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ และวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

โดยการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ และข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงนกกระทา

นิยามศัพท์

“ต้นทุน” หมายถึง ต้นทุนทั้งสิ้นในการเลี้ยงนกกระทา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

“ผลตอบแทน” หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการเลี้ยงนกกระทา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนของการเลี้ยงนกกระทาในฟาร์มที่มีการเลี้ยงนกกระทาตั้งแต่ 1,000 ตัวขึ้นไป ในจังหวัดแพร่
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับเกษตรกรผู้ที่สนใจลงทุน และผู้สนใจอื่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจลงทุนเลี้ยงนกกระทาในอนาคต